

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK.: BS	S.BEH.: EZ
- 4 JUNI 2008	
S.NR.: 061375-	
ARKIV: 745-0	AVSKREVET:

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Wergelandsveien 3
NO-0167 Oslo
Telefon:
22 99 59 00
Telefaks:
22 99 59 03

Att.:

post@Statens jernbanetilsyn.no
www.Statens jernbanetilsyn.no

Saksbehandler: Trine Reitan, 22 99 59 10
Vår ref.: 08/116-2 SF2-008
Deres ref.:
Dato: 03.06.2008

Høring - Delegering av markedsovervåkingsfunksjonen fra Samferdselsdepartementet til Statens jernbanetilsyn - Endring av lisensforskriften

Det vises til Samferdselsdepartementets brev datert 5. mars 2008 med oversendelse av høringsnotat og utkast til endring i forskrift 16. desember 2005 nr. 1490 om lisens, sikkerhetsattest og om tilgang til å trafikere det nasjonale jernbanenettet, samt om sikkerhetsgodkjenning for å drive infrastruktur (lisensforskriften). Det er bedt om uttalelse til forslaget innen 12. juni 2008.

Statens jernbanetilsyn har følgende kommentarer til høringsforslaget:

Bakgrunn og dagens organisering

Samferdselsdepartementet redegjør for bakgrunn og dagens organisering. Statens jernbanetilsyn viser i den forbindelse til at Samferdselsdepartementet den 24. august 2007 nedsatte en arbeidsgruppe med deltakelse fra Samferdselsdepartementet og Statens jernbanetilsyn for å vurdere hvilke tiltak som vil være nødvendige for å overføre markedsovervåkingsfunksjonen.

Statens jernbanetilsyn viser til arbeidsgruppens vurderinger som relevant bakgrunn i sakens anledning.

Frømtidig organisering

Forslaget til delegering av markedsovervåkingsfunksjonen og i den forbindelse endring av lisensforskriften er i følge Samferdselsdepartementet begrunnet i ønsket om på en hensiktsmessig måte å ivareta lisensforskriftens krav om overvåking av markedet, herunder oppfølging av EØS-avtalen.

Statens jernbanetilsyn er enig i at det vil være nødvendig å utvikle denne funksjonen på en hensiktsmessig måte, særlig på bakgrunn av at hele godstransportmarkedet ble liberalisert fra

1. januar 2007 i EØS samt at det i EU er besluttet at internasjonal passasjertransport skal liberaliseres fra 2010.

Statens jernbanetilsyn bemerker at dagens delte løsning mellom Samferdselsdepartementet og tilsynet er lite hensiktsmessig. Statens jernbanetilsyn er videre enig med Samferdselsdepartementet i at etablering av et eget organ for ivaretagelse av funksjonen er ressurskrevende og at det er mer naturlig å utvide den funksjonen som allerede er tillagt tilsynet.

Det er også av betydning at liknede løsninger blant annet er valgt i Sverige, Finland og Storbritannia.

Klager vedrørende prinsippene for avgiftsordningen vil fortsatt påklages til Samferdselsdepartementet heter det i høringsbrevet. Grensedragningen mellom Samferdselsdepartementets ansvar og tilsynets ansvar kan være vanskelig. Statens jernbanetilsyn ber derfor om at Samferdselsdepartementet ved en overføring av oppgaven, klargjør grensedragningen.

Samarbeid med konkurransetilsynet

Det påpekes i høringsbrevet fra Samferdselsdepartementet at Statens jernbanetilsyn ved en delegering som foreslått vil få komplementære reguleringsoppgaver med Konkurransetilsynet, sannsynligvis med overlappende kompetanse og arbeidsoppgaver mellom de to virksomhetene. Det tas videre til orde for at Fornyings - og administrasjonsdepartementet og Samferdselsdepartementet sammen vurderer hvordan samarbeidet og god bruk av tilsynenes faglige ressurser samt transparens og forutsigbarhet sikres.

Det er svært viktig i planlegging og oppbygging av en slik funksjon i Statens jernbanetilsyn at eventuelle føringer fra Samferdselsdepartementets side kommer klart og tydelig til uttrykk og at dette skjer så tidlig som mulig i prosessen. Dette gjelder både føringer mht samarbeid med Konkurransetilsynet eller andre relevante organer og føringer mht "god bruk av tilsynenes ressurser" slik det uttrykkes i høringsbrevet.

Statens jernbanetilsyn mener det er viktig med et formalisert og strukturert samarbeid og ser nødvendigheten av at det er gode og effektive prosesser tilsynene i mellom. Fra tilsynets ståsted er det et ønske om at Konkurransetilsynet og Statens jernbanetilsyn i stor grad involveres i prosessen.

Det vises i den forbindelse til avtale om samarbeid, samordning og oppgavefordeling mellom Konkurransetilsynet og Post - og teletilsynet som illustrerer omfang, viktighet og kompleksiteten i et slikt samarbeid.

Forslag til forskriftsendringer

Statens jernbanetilsyn har ingen kommentarer til endringene i selve forskriftsteksten.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Statens jernbanetilsyn sier seg enig i Samferdselsdepartementets forslag om at tilsynet vil kunne pålegges oppgaven med markedsovervåking innenfor eksisterende organisasjonsmodell. Tilsynet vil imidlertid ikke kunne utføre slike oppgaver uten at det legges opp til økte bevilgninger i 2009 for ivaretagelse av markedsovervåkingsfunksjonen.

Det vises i høringsbrevet til St. melding nr 23 (2005-2006) om gjennomføring av europapolitikken. Her fremholdes bl.a. at god gjennomføring og forvaltning av Norges EU - forpliktelser er viktig og det understrekes at EU-kompetansen må styrkes. Statens jernbanetilsyn mener det også er grunn til å vektlegge den pågående liberaliseringsprosessen av jernbanen i Europa. Dette vil etter all sannsynlighet bidra til økt fokus på markedsovervåkingsfunksjonen og gjøre funksjonen både mer betydningsfull og mer krevende.

Det er en omfattende, sentral, og delvis ny oppgave for Statens jernbanetilsyn som foreslås overført. I overensstemmelse med vårt syn sier Samferdselsdepartementet i høringsbrevet at oppgavene vil kreve både juridisk og økonomisk kompetanse. Tilsynet vil som følge av de nye oppgavene også få nye kontaktflater, spesielt med etablering av en samarbeidsavtale og fortløpende kontakt med Konkurransetilsynet.

Som kjent sliter Statens jernbanetilsyn, som mange andre, med å skaffe nok ingeniørressurser. De siste årene har vi derfor ikke fullt ut brukt opp våre bevilgninger. Tilsynet har imidlertid fått en bevilgning basert på et omforent behov for ressurser. Den aktive rekrutteringen vi nå gjør er basert på vissheten om at disse midlene er til disposisjon for dette formålet.

Det vil ikke være mulig å bygge opp markedsovervåkingskompetanse med dagens ressurser i tilsynet uten at dette går ut over andre sentrale oppgaver tilsynet har ansvaret for. Skal overføringen av markedsovervåkingsfunksjonen til Statens jernbanetilsyn bli noe mer enn en formalitet mht hvem som sitter med ansvaret må det legges til rette for at vi kan oppfylle lisensforskriftens krav.

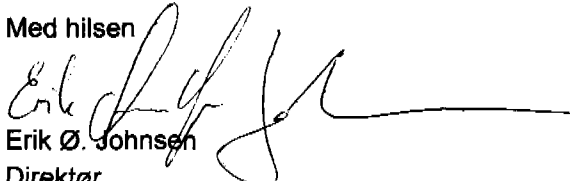
Slik Statens jernbanetilsyn ser det vil oppgaven medføre økte kostnader både på kort og lang sikt. Tilsynet viser til arbeidsgruppens konklusjon og mener at det som et minimum vil være nødvendig med 3 stillingshjemler for å kunne ivareta markedsovervåkings- og klagefunksjonen. Det kan i den forbindelse opplyses at Järnvägsstyrelsen i Sverige bruker ca 6 årsverk for å ivareta markedsovervåkingsoppgavene.

Oppsummering

Alt i alt er det etter vår mening mye som taler for å delegere markedsovervåkingsfunksjonen til Statens jernbanetilsyn. Tilsynet mener imidlertid at uten økte ressurser vil oppgaven ikke kunne ivaretas i hht regelverkets krav. Skulle forslaget om overføring av funksjonen uten økte ressurser likevel bli stående vil vi be Samferdselsdepartementet gi klare føringer med hensyn til hvilke av de øvrige oppgaver tilsynet utfører som skal nedprioriteres.

For øvrig har vi ingen ytterligere kommentarer i saken.

Med hilsen

Erik Ø. Johnsen
Direktør